

POSTANOWIENIE

24 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 24 czerwca 2025 r. w Warszawie
zażalenia M.W.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 12 czerwca 2024 r., I WSC 58/24,

w sprawie ze skargi M.W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego
w Krakowie z 16 marca 2022 r., I ACa 666/20,

w sprawie z powództwa M.W.

przeciwko Skarbowi Państwa-Ministrowi Sprawiedliwości, Skarbowi Państwa-
Komendantowi Miejskiemu Policji w K., Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu
Okręgowego w K., Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Rejonowego dla K.-K. w K.,
Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Rejonowego dla K.-N.H. w K., Skarbowi
Państwa-Prokuratorowi Okręgowemu w K., Skarbowi Państwa-Marszałkowi Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

o zapłatę,

1. oddala zażalenie;

**2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego
w Krakowie na rzecz r.pr. A.J. 240 (dwieście czterdzieści) złotych,
obejmujących należną stawkę podatku od towarów i usług,
tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
powodowi z urzędu.**

(R.N.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 12 czerwca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie odrzucił skargę powoda M.W. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku tegoż Sądu z 16 marca 2022 r., wydanego w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Sprawiedliwości, Komendantowi Miejskiemu Policji w K., Prezesowi Sądu Okręgowego w K., Prezesowi Sądu Rejonowego dla K.-K. w K., Prezesowi Sądu Rejonowego dla K.-N.H. w K., Prokuratorowi Okręgowemu w K. oraz Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o zapłatę.

Przyczyną odrzucenia środka zaskarżenia było wniesienie go z naruszeniem art. 87¹ k.p.c.

Od postanowienia Sądu Apelacyjnego powód złożył zażalenie, zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie adnotacji pod treścią skargi, że została ona sporządzona przez adwokata oraz art. 424⁶ § 3 k.p.c. przez niezasadne odrzucenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Celem przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 87¹ k.p.c.), który obejmuje także wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jest zapewnienie wniesionemu środkowi zaskarżenia odpowiedniego poziomu merytorycznego. Sporządzenie zażalenia osobiście przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia zażalenia *a limine* bez uprzedniego wzywania do uzupełnienia tego braku.

Nieusuwalność wady środka zaskarżenia kierowanego do Sądu Najwyższego, polegającej na jego wniesieniu przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej, która skutkuje koniecznością odrzucenia tego środka bez możliwości jej sanowania, została potwierdzona w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienia SN: z 28 maja 2025 r., III CZ 12/25; z 13 grudnia 2023 r., III CZ 266/23; z 13 lipca 2022 r., III CZ 229/22; z 27 czerwca 2023 r., III CZ 118/23;

z 14 czerwca 2022 r., III CZ 197/22; z 24 marca 2022 r., III CZ 120/22 oraz z 18 czerwca 2021 r., V CZ 39/21).

W niniejszej sprawie Sądowi Apelacyjnemu została przedstawiona skarga sporządzona osobiście przez powoda, pod której treścią widnieje ręczna adnotacja: „adwokat: [podpis nieczytelny]” oraz uwaga: „adwokat zapomniał przybić pieczętki, ale będzie to uzupełnione po ustanowieniu adwokata z urzędu”.

Takiego sposobu sporządzenia skargi nie sposób uznać za zgodny z art. 87¹ k.p.c. W orzecznictwie wskazuje się bowiem, że środek zaskarżenia składany do Sądu Najwyższego powinien zostać zarówno sporządzony, jak i podpisany przez adwokata lub radcę prawnego (zob. np. postanowienie SN: z 10 grudnia 2024 r., III CZ 162/24). W niniejszej sprawie zachodzą poważne wątpliwości, czy nieczytelny podpis złożony nad podpisem powoda i oznaczony jako „adwokat” (bez podania imienia i nazwiska pełnomocnika ani jego numeru wpisu na listę pełnomocników procesowych) w ogóle pochodzi od osoby mającej kwalifikacje wymienione w art. 87¹ k.p.c., skoro w dalszej części sam skarżący przyznaje, że nie doszło jeszcze do ustanowienia adwokata z urzędu. Nawet gdyby podpis pochodził od osoby mogącej reprezentować powoda przed Sądem Najwyższym, nadal nie zostałby spełniony wymóg sporządzenia skargi przez profesjonalnego pełnomocnika. Co najwyżej można by mówić o podpisaniu (poparciu) przez niego skargi sporządzonej przez powoda. Sąd Najwyższy wypowiadał się już zaś o tym, że uzupełnienie lub „poparcie” przez profesjonalnego pełnomocnika skargi wniesionej przez stronę osobiście nie spełnia wymagań zachowania przymusu, o którym mowa w art. 87¹ § 1 k.p.c. (zob. np. postanowienia SN: z 27 lipca 2021 r., IV CZ 20/21; z 12 stycznia 2022 r., III CZ 45/22 oraz z 22 listopada 2022 r., I NSP 300/22).

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie, zaś o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzekł na podstawie § 16 ust. 2 pkt 2 *in fine* rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

(P.H.)

[r.g.]